

რედაქცია

მელიქიძის ქუჩაზე, პეტრე ჩაიგეტაძის სახლში.

საქონლის მოსახლეობა

რედაქციაში და სტ. მელიქიძის სტამბაში. ძალაქს გარეშე მცხოვრებთათვის: Въ Тифлисѣ. Въ редакцію газеты „Дრობა“.

გაზეთის ფასი

წელიწადში 8 მან., ნახევარ წელიწადში — 4 მან. და 50 კაპ., თვეში — 1 მან. ცალკე ნომერი — ერთი შაური.

დროება

განცხადება

მიიღება ქართულს, რუსულს, სომხურს და ფრანგულს ენებზე.

ბანსადავანი

ბანსადავანის მანქანით

დიდი ასობით, ასოზე — 1 კაპ., ასო-მთავრულით, სტრიქონზე — 8 კაპ., ციკროითი, სტრიქ. — 5 კაპ. და პეტიტით — 4 კაპ.

თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია გასწორებს და შეამოკლებს გამოგზავნილ სტატიებს. დაუბეჭდელი სტატია ავტორს არ დაუბრუნდება.

გაგონის კვირბრუნებით, მოსზაბათობით და პარასკეობით

ბუშინ წინ, ოთხშაბათს, ნათლი-ღების დღესასწაულისა გამო, გახეთი არ გამოსულა. საზოგადოთ ეს დღესასწაულები „დროებაში“ იღვწის... შემდეგში კი ბეჯითად და თავის დროზედ მოვლოდეთ გახეთის გამოხელასა.

სამართლებელ

ორი მხარე

ეს ახლად დამდგარი 1876 წელიწადის ორი ქვეყნისთვის, ორი ხალხისთვის იქნება განსაკუთრებით სახსოვარი და იმათ ისტორიაში დიდი ასობით ჩანიშნის ღირსი.

საფრანგეთზე და ჩრდილოეთ ამერიკის შეერთებულ შტატების რესპუბლიკაზე ვაძვობთ.

ამ უკანასკნელი ხუთი წლის განმავლობაში, საფრანგეთი მუდამ განსაკუთრებით იყო, რესპუბლიკის დაარსების შემდეგ, მუდამ დღე ბედის უკუღმართად შეცვლას ემუქრებოდნენ, მუდამ დღე შავი ყორნები თავს დაჰტყენდნენ და თითქო თვალების ამოკორტნას და სისხლის გამოწოვას ემზადებოდნენ.

შამბორი ჰეიქრობდა: „პაპა, ველირსე იმ დროს, რომელსაც ორმოც წელიწადს მოუთმენოდ ველოდიო, როდესაც ამაყი ხალხი საფრანგეთისა თავის ქედს ძველი ბურბონის მეფეების შთამომავლის წინაშე მოიხრისო!“

ორღენის ბერცოგები სიამოვნებით პირს აწკაპუნებდნენ: „რა ტკბილი ნაჭერი გვიყარდება პირშიო! როგორი დამძიმება მოვლის ჩვენს ჯიბებსაო!“

პატარა შავი ყორანი — ნაპოლეონი

ნის ვაჟი და იმის ამაღა ჩვეულებრივად გაიძვირებით და სინიდისზე ხელ აღებულის მოქმედობით მოუხევენად ცდილობდნენ, რომ ხალხისთვის თვალი ახვიათ და ისე ჩაეყლაპათ.

შამბორი თავის თეთრის დროშით დარჩა, ორღენები გაბრაზებულნი ბედის უსამართლოებაზედა და პატარა ნაპოლეონი — პირლია!

შამბორი გაბრუნდა საფრანგეთი ძნელი განსაცდელისაგან. რესპუბლიკამ მაგრათ გაიდგა ფეხი.

და ეს 1876 წელიწადი საბედნიერო და სახსოვარი იმით იქნება ამ ხალხისათვის, რომ ამ წელს რესპუბლიკა კიდევ უფრო მაგარ ფესვებს გაიკეთებს. სენატორების ამორჩევა გვიმტკიცებს ამასა.

შეიძობით... მელარ ელირსება ბროჰლის, რუეს და სხვებსა სენატის შემწევობით მომავალი ნაციონალურის პრების დათხოვნა და საფრანგეთის მედის ხელში ჩაგდება. ეს სენატის რესპუბლიკელებისაგან იქნება შემდგარი და ისინი დაიცივენ რესპუბლიკას საფრანგეთში.

და რესპუბლიკის დადგენა საფრანგეთში ბედნიერებაა, ამ ხალხისთვის, რადგან ეს არის წარმომადგენელი ხალხის თავისუფლებისა, თანასწორობისა და კეთილდღეობისა...

ამერიკის რესპუბლიკისათვის სრულებით სხვა მხრით იქნება ეს 1876 წელიწადი სასიამოვნო მოსაგონი.

წელს შესრულდება სწორეთ ასი წელიწადი მას აქეთ, რაც ინგლისის ბატონობითა და უსამართლოებით მოთმინებითა გარსულმა ამერიკის შტატებმა აიღეს თოფ-იარაღი და განუდგნენ თავის მბრძანებელს. წელს

შესრულდება ასი წელიწადი მას აქეთ, რაც ამერიკის მაშინდელმა შეილებმა თავის სისხლითა და თავგანწირულის ბრძოლით შეიძინეს სრული თავისუფლება, რაც იმათ პირველად გამოაცხადეს თავის შეთანხმებულ „დეკლარაცია დამოუკიდებლობაზე.“

ამ დღიდან ფუძნდება ამერიკის რესპუბლიკა; ამ დღიდან იწყება ამერიკის ხალხის ბედნიერება და ძლიერება; ამ დღიდან მტკიცდება ამერიკაში სრული წესები და სახელმწიფო და სახალხო წყობილობანი...

ამისთანა დღეს, უეჭველია, სიამოვნებით და სიამაყით მოიგონებს ამერიკის ხალხი და აი, ამიტომაც ამერიკა ასეთის აღტაცებით და ამბით ემზადება წელს დღესასწაულის გადახდას...

დღიური

„თილისის მოაზრება“ დაბეჭდილია პეტერბურგიდან მიღებული ტელეგრაფითა, რომლიდანაც ვეცობულობთ, რომ ქრისტეშობისთვის 24-ს ტაინი სოვეტნიკი და სენატორი პლუშინი შმალღესად დანიშნულა ძავეკასიის მთავარ სამართველოს შეროსად.

ბორელები თავის ბედს ემდურინან: რაც ხანი მიდის, თან-და-თან ეღარიბდებით და ვსაწყლდებითო. მართი ჩვენი კორრესპონდენტი, ამ მდგომარეობიდან გამოსასვლელად, სხვათა შორის, ბორში ყოველ კვირას ისეთი იარმუკის გამართვას ურჩევს, სადაც სოფლის ხალხს თავის ნაწარმოების მოტანა და გაყიდვა შეეძლოს და ეჭარასაც თავის საქონლისა.

მორონცოვის დროს იყო ამისთანა იარმუკაო; მაგრამ რადგან იმწამსვე არ მოიტანა ნაყოფი, თავი დაანებესო. ნაყოფს მაშინ მოიტანსო, როცა სოფლის ხალხი გაიგებს და შეეჩვევაო. ძარგი იქნებაო, რომ ახალმა ქალაქის გამოგობამ ამ საგანზე მოიფიქროს და მთავრობას სთხოვოსო...

ბორიდანვე გვეწერენ, რომ ამ ორი სამი წლის წინათ ბორის უფზიდამ მუდამ წელიწადს უკანასკნელი ერთი მილიონი ფუთი სიმინდი გაჰქონდათ სამზღვარ გარეთო, რადგან აქაური სიმინდი მთელს ძავეკასიაში საუკეთესო სიმინდათ მიჩნდათო.

მაგრამ ახლა გამოიდევლები თანდა-თან აფუტებენ ბორის სიმინდის სახელს, რადგან ქეიშისა, ნაცრის და მიწის გარევა დაიწყესო და ამის გამო ახლა თან-და-თან უფრო ნაკლებათ გააქეთ აქედამ სიმინდიო: შარშან რომ ერთი მილიონი ფუთი გაიტანეს, წელს სამასი ათასიც არ გასულაო.

მართი ხშირად მოგზაური ჩვენს რკინის გზაზე გვეწერს, რომ ამ გზაზე ისეთ ნაირად გამრავლებულია ჯიბის ოსტატებიო, რომ თითქმის დღე არ გადისო, რომ რომელსამე სტანციაზე ქურდობა არ მოხდესო. სხვათა შორის, ერთი თავადი შეილისთვის ფულები შეუმჩნევიათ ამას წინათ სამტრედიის სტანციაზე; წინათვე დაწყობილის პლანით, ვაგონის კიბეზე ასვლის დროს, ზოგი იქიდან მოწოლია, ზოგი აქედამ და ამ ეიწროობაში ფულები ამოუტლიათ ჯიბიდან და გამქალაან.

მოგზაურები თხოულობენ, რომ

ფელტონი

ნაფული *)

ბთხოვთ მიცნობდეთ: გვართ განსაკუთრებით მართველი შეილი და სახელად ბიორგი მქეიან. მართი უნათესავო, ყარიბი, თავ-ხელ-აღებული ბინძე ვარ.

ღღემლი უსაქმურათ დავებებობო-დი და დღეს კი მწერლების გუნდში მინდა გავერიო; მაგრამ, უკაცრავად კი ჩემგან ჩვეულებრივს რასმეს ნუ

*) ამ მხეილი და ორიგინალური ფელტონის ავტორი გვირდება, რომ ყოველ კვირაში ორს ან სამს ფელტონს გამოგვიგზავნის, ამ სათაურით, „დროებაში“ დასაბეჭდათ.

მოვლით: მე ილიასავით ვერ ვიტირებ, აკაკისავით ვერ ვიციუნებ, ბორასელივით ვერ ვიჯებ და სკანდელივით ვერ ვიჯებ... დაეარჩებ...!

პილო ჩემის მწერლობისა სულ სხვა გვარი იქნება: ისეთ ისეთს დავჰყეფ, რომ კურდღლები ჩიგვებში აკანკალდნენ და მხეცები სოროები-დამ გამოვიყვანო.

ბამოვალ ღრენით შარა გზაზედ და ვინც ღირსი იქნება, კუნთებს გამოვგლეჯ; თუ კბენა ვერ მოვახერხებ, ღრენით მაინც შევაშინებ.

მითომც მოვერიდო ვისმეს? ან შევეშინდე? მქეენც არ მომიკედეთ! მიცი, ბევრჯერ მესვრიან ქვას... ბევრჯერაც დაპიტატანებენ; მაგრამ მე მაინც, სანამ ცოცხალი ვიქნები, ჩემსას არ მოვიშლი. პატარა ხელ-

ფეხის მსლაქველ ფინასავით სხვის კალთაში თბილათ წოლასა და ნებიერობას, შარა გზაზედ ყეფის დროს სიკედილი მიჩვენია.

მართის სიტყვით, ჩემი მოქმედება ძალღური იქნება და დეე, ეს სიტყვა ვისაც როგორ ჰსურდეს, ისე მიიღოს. ძალღმა იცის ერთის ვისმეს პატრონად აჩემება და მისი ერთგულება და მეც ისე, ერთს ვისმეს ავიჩენ მეგობრად და მის ფერხთ წინ იქნება ჩემის სიცოცხლისა და სიკედილის ადგილი...

მაგრამ იცით კი, როგორი უნდა იყოს და ვინ უნდა იყოს ის ერთი? ის, ვინც უნდა თ უმანკოა და გველივით პეცნიერი! ის, ვინც საზოგადო კეთილზედა ჰეიქრობს და კი აობას ივიწყებს!.. ის, ვინც

შრომობს უსასყიდლოდ და თავის გამოჩენას არ სცდილობს. ის, ვინც სხვისის უმართლო ტანჯვით იტანჯება და ვისაც სხვისი ბედნიერება ახარებს! მისი ალერსი შრომის დროს გამამხნეებს და მისი წარბების შეკუმუხება შარამცობიდან გამოიყვანს!

მაგრამ სად უნდა ვიპოვე მე ეს ჩემი იდეალი? სხვაგან ვერ მოვიძებნი! უნდა უთუოდ ჩემის ქვეყნისა იყოს და ვაი თუ ძებნამ უნაყოფოდ ჩემი-აროხს!...

მაგრამ, რათ შევეშინდი? ბანა ფიქრისა და გრძნობისათვის საზღვარი დაწესებულია? თუ დღეს ვერა ვნახე, მომავალში ხომ იქნებიან და მაშ, ოცნებაზე, შემაკეშირე მათთან! მომხიბლვე მოჩვენებით და მაშინ აღარ ვიყეფებ—ბუ-უულად გაა

ამგვარ შემთხვევებს შოთი-თფილი-სის რკინის გზის მამგობამ ყურად-ღება მიაქციოს...

* *

ზენო და ჰემო იმერეთიდან ერთნაირი ამბები მოგვდის წლევედელი საშინელი ზამთრისა. ლეჩხუმი-დამ და შორაპნის მახრიდამ გვწერენ, რომ ისეთი თოვლი მოვიდა წელსა, რომ უმისოთაც ჩვენი სოფლის-სამაგელი და გაუვალი გზები სრულდებით გაუვალი და შეკრული შეიქნა.

* *

პატივგორსკიდან გვწერენ, რომ ამას წინათ იქაურ რუსულ სცენის მოყვარეთა მსტროვსკის კომედია — „На бойкомъ мѣстѣ“ — წარმოუდგენიათ გერცოგოვინელების სასარგებლოთ.

* *

ახლად ამერიკიდან ჩამოსულმა ჩვენმა თანამემამულემ უფ. მიხ. ბეთანელმა გადმოგვცა ჩვენ ერთი ნომერი ნიუ-იორკის გაზეთისა „The Daily Graphic“, 1874 წლ. 1 დეკემბრისა, რომელშიაც თითქო ფოტოგრაფიულად გადაბეჭდილია 1873 წლის „დროების“ მე-38 ნომრის პირველი და მეორე ფურცელი. თუ-მცა ასრები უკანასკნელად სამჯერ მაინც დაპატარავებულია, მაგრამ ისე ლამაზათ და გარკვევით არის გამო-სული, რომ ძალიან ადვილად შეი-ძლება წაკითხვა.

ჰევეთ რედაქციის შენიშვნა, რომელშიაც სწერია, რომ ეს გაზეთი ჩვენ ქართველმა ბეთანელმა გადმო-გვცა, რომელზედაც ჩვენი გაზეთის წასულს ნომერში რამდენიმე სიტყვა იყო მოხსენებული. აქ დაბეჭდილს ქართულს გაზეთში არავისთვის საი-ღუმლო არა არის რა და ჩვენს მკითხველებს თავიდან ბოლომდე შეუძლიანთ, თუ ნებათ, წაკითხონ.

ამავე უ. ბეთანელმა ჩვენ გვიან-ზო, სხვათა შორის, რომ ამერიკის გაზეთებში რამდენჯერმე იყო სტა-ტიები დაბეჭდილი: პავკასიაზე და ქართულს ლიტერატურაზე. მართი ამერიკელი ამოჩნდა, რომელიც ქართული ენის სწავლებას მებეჭე-ბოდა და სხვ.

„დროების“ კომპრომისი

ჭუთაისი, იანვრის 5-ს

ძართული სცენის მოყვარეთა წრემ გუშინწინ მას იანვარს გამართა კიდევ ერთი წარმოდგენა. წარმო-დგენეს ანტონოვის კომედია — „ტი-ვით მოგზაურობა ლიტერატორე-ბთა“ და რუსულიდამ ნათარგმნი ერთ-მოქმედებიანი ვოდევილი „ბრა-ზიანი ამერიკელი“.

მინც კი თანაუგრძობს ქართული სცენის წარმატებას, ჩემის ჰზრით, უნდა უწყობდეს ხელს ამ წრესაც, რომელიც ნელ-ნელა და გულ-მო-დგინეთ ეკიდება თავის მიზნის აღ-სრულებას და დღემდინ ხან ერთ-ხელ და ხან ორჯერაც მართავს ხოლ-მე ჭუთაისში ქართულ წარმოდგე-ნებს. ღიახ, თანაგრძობის ღირსი არის; მაგრამ სამწუხაროთ ჭუთაისში ერთობ ნაკლებათა ჰყავს მას თანამ-გრძობლები. — წრის მიზანი, რო-გორც იცით, არის, რომ გაიმართოს ჭუთაისში ქართული სცენა და შე-ჩვიოს ქართველი საზოგადოება ქარ-თულს წარმოდგენებს.

ამ მიზნის პირველი ნახევრის მი-სახვეწელათ ქუთათური ქართველი საზოგადოება უნდა ეხმარებოდეს წრეს იმით, რომ არ უნდა აკლდებო-დეს მისგან გამართულს წარმოდგე-ნებს, მით უფრო, რომ ჭუთაისში სხვა გვარი რამ გასართობი ადგი-ლები ერთობ ძვირობენ. მიზნის მე-ორე ნახევრის გამართლება კი წრის საქმეა და ესეც ისევე მხოლოდ მაშინ მოხერხდება, როდესაც საზოგადოება წრისაგან გამართულს წარმოდგენებ-ზე არ გააძვირებს სიარულს. მართის სიტყვით. მიზნის ორივე ნახევრის სისრულეში მოყვანისათვის აუცილე-ბელათ საჭიროა საზოგადოების მხრი-თ თანაგრძობა და შემწეობა — მარტო სიტყვით კი არა — საქმიანაც, მარტო გულით კი არა — ჯიბითაც.

როგორც წრისაგან გამართულ ყოველ წარმოდგენებიდან ვაწუშნ-დებით, წრე ყოველ-გვარ საშუალე-ბას ხმარობს, რომ, შეძლებისა და გვარათ, თვითოველი წარმოდგენა ასხვა-და-სხვაფერად: რა რომ წრე და-

არსდა, მის წევრებს უკანასკნელი თუიხმეტამდე მაინც ახალი კომედი-ები თუ ვოდევილები გადმოუღლიათ ქართულს ენაზე; ისე წარმოდგენა არ ყოფილა, რომ თითო ორალი ახალი პიესა არ ეთამაშნათ, სიმლე-რებით (ვოდევილები) სხვა და სხვა კოლოზე — თუ ქართულზე და თუ რუსულზე.

მარდა ამისა, წრემ საზოგადოთ წარმოდგენებში ორი ცვლილება მო-ახდინა: — ერთი ისა, რომ ადგილების ფასი გაიფა: ორი მანეთით იწყება და თავდება ფეხზე სადგომი 20 კა-პეიკიანი ადგილებით. ამასედაც იმა-ხან: ძვირიაო! მაგრამ თუ საზოგა-დოება მიიღებს მხედველობაში იმ ხარჯს, რომელიც წრეს მუდამ წარ-მოდგენაზე მოსდის (40 მან. საშუალ რიცხვით), მაშინ დარწმუნდება, რომ ეს ადგილების ფასი არ არის ძვირი.

მეორე ცვლილება წრემ ის მო-ახდინა, რომ სახლზე არავის არ უგ-ზავნის ბილეთებს. — დიდი ხანია სა-ჭირო იყო მოესპოთ ეს ჩვეულება, რადგან ბევრისაგან ისმოდა სამლე-რაფი, რომ წაქვლა არ გვინდა, მაგ-რამ ძალათ გვაჩვენებენ ბილეთებსაო. მარდა ამ სამდურაფისა უწინდელი წარმოდგენების მოთავეებისათვის ამ ბილეთების გაგზავნას ის ენებაც მოჰქონდა, რომ ბევრი ბილეთებს ნაიათ იტოვებდნენ და ფული ან გვიან და ან სულ არ შემოჰქონდათ. დღეს კი წრე მხოლოდ აფიშაში აცხადებს, რომ ბილეთები ამა და ამ ადგილას იყიდებო და უგზავნის მხო-ლოდ იმათ, რომელნიც თავათ აცხა-დებენ სურვილს. როგორც ისმის, ეს უკანასკნელი ცვლილება საზოგადო-ების იმ ნაწილს, რომელიც განები-ერებული ყოფილა უწინდელი ჩვე-ულებით, არ მოსწონებია და ეხლა არც თავათ ყიდულობენ ბილეთებს, არც აგზავნიან კაცებს — ბილეთები გამოგვიგზავნეთო, აღარც წრე უგ-ზავნის და არიან ასე თითქოს უსრათ ერთი ერთმანერთთან. — ეს ასეა ყო-ველთვის! შევლას ერთად ვერც აწყენინებ და ვერც ასიამოვნებ.

ბულ-გრილათ არის საზოგადოება ჯერ-ჯერობით, მაგრამ წრე მაინც თავის მხრით საზოგადო საქმისათვის

მეცადინეობას და შრომას არ ზო-გავს. ზოგიერთი თქვენს მსუბუქელ მკითხველებს მხატვრულ-მხატვრულად, რომ „სამეფო სახლი“, რომელიც ჭუთაისის თავად-აზნაურობას, ხელ-მწიფე იმპერატორის მისაღებათ, 1871 წ., 27 ათას მანეთად დაუჯდა, — ეს სამეფო სახლი დღეს სამი კერძო კა-ცის ხელში გადავიდა პოლიციადამ, იმ პირობით, რომ ამათ, წრესთან ერთად, იმ სახლში გამართონ სცენა, შეჰმატონ სცენას ახალი დეკორა-ციები, დადგან შიგ მებელი და სხვა რამ მემრე უფრო რიგიანათ, იათათ და თეში ორჯელ მაინც გამართონ ქართული წარმოდგენები.

მართს ნაკლულევენებას ენიშნათ წრის წარმოდგენების გამართვაში. წარმოდგენას ერთობ აჩქარებით ეკი-დება და მართავს. ამ აჩქარებას ის შედეგი აქვს, რომ ერთობ ცოტა რეპეტიციები ინიშნება და ამის გამო მოთაშაშეებმა ჯეროვანათ თავიანთი როლები არ იციან. თვალები ერ-თობ ხშირათ აქეთ სუფლიორისაკენ. და ერთს ვისმეს რომ როლი არ ეცოდინოს, ან ეინმემ რომ თავისი როლი ცუდათ ასრულოს, შარიანი და მიხეზიანი საზოგადოება ყველაზე ანბობს, ყველას აძაგებენ: — ღირს იმათ წარმოდგენებზე სიარულიო! —

„ტივით მოგზაურობის“ მხადებას, რომ წრე ერთი კვირით ადრე მაინც შესდგომოდა, უქვევლია, უკეთ წა-ვიდოდა, თუმცა რაც სცენის სილა-რიბეს და მოყვარეთა თამაშობას მო-ეხზებება, არც ორი დღით დამზა-დებული წასულა ურიკათ. წრეს ერთი ისეთი მოთაშაშე ჰყავს, რომ რომელ წარმოდგენაშიაც ის ურე-ვია, ის წარმოდგენა ყოველთვის კარგათ და ხელოვნურათ მიდის. მე ვამბობ მეოროსინე ძლიაშვილის მეუღლეზე, რომელიც დიდი ხანია ჭუთაისში ქართული სცენის წარმა-ტებას ხელ უწყობს თავისი ხელოვნ-ური თამაშით. — შევესად აღარ მოხერხდება, ისე ასრულა იმან ამ კომედიაში შინათინა — გლეხის ქერი-ვია როლი. — აგრეთვე კარგათ ითა-მაშეს: თავ. ზოგას, მამასახლისის, პარმენ ლიტერატორის და გზირის როლები. დანარჩენებზედაც ესევე

ვიქცევი!... მაშინ ყოველი წამი ჩემის სიცოცხლისა სასუფეველის საუკუნე-ები იქნება!... მაშინ აღარ ვჭგობ მემს გაჩენას, თორემ ახლა რა ვარ მყუფარი?

შანა მე თვითონ არ მეჩხელიტება ჩემი ყვეა, მაშინ როდესაც ბუნებას ბუღბუღად გაუჩენივარ? მაგრამ შერ-ცხვეს ეკალზედ მშტენი, უფარდოთ, ბუღბუღი... იგმოს კუბოსთან მღე-რალო!!... სიმღერით სნეული არ გაი-კურნება და ბუღბუღის სტენამტერს ვერ გააბრუნებს!... მაძალღებულო დროე, შენ მოგვცა ჩემი ცოდვა, რომ წინააღმდეგ ჩემის ბუნებისა მა-ძალღებ და მაყუფებ!!...

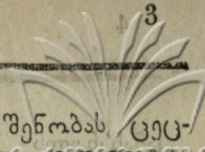
მაგრამ ჰეი! ჰეი! როგორღაც, თი-თქოს, სინანულში შევედიოდე?... ჰმ... არა, ოცნებაე, ნურც მაგრე გამი-

ტაცებ! ამდენი კი არ მითხრია შენ-თვის!... ჩემს ტკბილს გრძობის კო-ლოფს სულ მართლა კი ნუ ახდი თავს! სხრა კლიტულშივე იყოს. — ის არავისათვის ამ დროში სასარგე-ბლო არ არის და მაშასადამე ჩემ-თვისაც მეტია!... ღიახ, მეტია და ამიერიდამაც საუკუნოდ უნდა გამო-ვეთხოვო; მაგრამ ჯერ კიდევ უკა-ნასკნელად, ისე როგორც მშობელი გამოვეთხოვება თავის ნაშობს, სადმე საუკუნოდ მიმავალს, ისე მეც გა-მოვეთხოვები ჩემს ტკბილს გრძო-ბებს: ავიღებ ხელში ჩონგურს, ავა-წკრიალებ სიმებს და რადგანაც ჩემი საკუთარი ლესქი ხელად არა მაქვს რა, აეტართან ბოღაშ-მოთხრებით აკაკი ერთს ლექსთაგანს, მგონია ჯერ დაუბეჭდავს, დავამღერებ და

მერე კი მე ვიცი, როგორც უნდა ყვეა!

„აღმართ-აღმართ მივდიოდი მე ნელა, სერზედ შევდექი, მჭუნვის აღი მენელა; მხემა სხვი მომავინა მაშინა, სიცოცხლე გრძევენ, ვსთქვი: „არა ვარ მაშინა!“ შემიღულდა მაშინ სული და გული; იმ ნაღულში თვით მე ვიყავ დაგული. ბულმა ძეგრა, სულმა შფოთვა დამიწყო, ჩანგმაც თვისი მე სიმები დამიწყო; ხმა სიმართლის შეუბოვრად გაისმა, (აწ იგი ხმა ვერ ისმინოს გაისმა). — მის მახლობლად, ფეხქვეშ ვიგრძენე მიწა მე მსთქვი: „სოფრებაე, მეც ერთ კაცად მიწამე!“ და ვიფიქრე: „ჩემი სატრფო სად არი? ნისლი პებრავს, თუ დღე უღდას სადარი?“ ბადვიხდე, ვნახე, რომ სხვას ჰმონებდა! ბამიკვირდა! მსთქვი: „მტერს როგორ მონებდა?“

მოხიბლულა, შემცდარია, ის არი!... აღიხსით მთვრალს ვერ უხილავს ისარი!! მივაძახე: „შინჰარში ნუ ვარდები!... ნუ გგონია იქ ია და ვარდები! შეიბრალე თავი შენი, იცოდე! მაგ შარბათში საწამლავს სევა, იცოდე!“ არ მისმინა მწუხარებით დანაგულს და დამასო საუკუნოდ დანა გულს! აღმართ-აღმართ მოვდიოდი ნეტა რად, თუ ამ სერზედ თავს ვერ გგრძობდი ნეტარა ჩემო თავო! მეღარ გჰკურნენ წა მალიო. დღმართ-დღმართ დაუყუვი, წამალით!! იქ ჩაბანდი, სად გელთან ლოდებით, ბართ, ნახბით, კუბოთი და ლოდებით! დავიწვე, ვინც გახსოვდა მარად ის, ხელ-დაკრუვით განისვენე მარადის, ბიორგი ძარაველიშვილი 1876 წელსა 1-ს იანვარს ს. ახალ-ბორი.

ითქმინდა, რომ როლები უფრო კარგათ სცოდნოდან.

რომ როლების სუსტად სცოდნას არა, ვადევილიც კარგად წაიფიქროდა. მაქცევე ამ ნაკლულევეანებაზე წრის ყურადღებას და დასასრულს ვისურვებ, რომ ის თავის მიზანს კიდევ უფრო გულ-მხურვალეთ და ენერგიით ეკიდებოდეს; რომ მის წევრებთ შორის უფრო ბევრი თანხმობა და ამ საქმისათვის მჭიდრო ერთ-გულობა და ერთ-სულობა ყოფილიყო.

ხვალ რომ ნათლის-ღებაა, იმერეთის თავად-აზნაურობა მოწვეულია იმ დროშის მისაღებათ, რომელიც 1871 წ. ხელმწიფე იმპერატორმა უბოძა იმათ მსაველეთი ძაქასიის დაპყრობის სახსოვრად თავად აზნაურობა ამ კვირაში ნელ-ნელა გროვდება და მოუთმენელათ მოვლის მიიღოს ნაბოძები.

ჩემი უკანასკნელი წერილის შემდეგ, მუთათის ქალაქის გამგეობას მხოლოდ ერთხელ ჰქონდა კრება. ამ კრებაზე, სხვათა შორის, გამგეობის თავს 2400 მან. დაუნიშნეს წელიწადში ჯამაგირი; მაგრამ, როგორც ისმის, მართებლობას თავის მხრით 3000 მან. დაუნიშნავს, რადგან ეს თავი მართებლობის დანიშნულია.

მაშ, გამგეობამ თავის გარდაწყვეტილება ისევ უკან უნდა წაიღოს.... ღღეს სრულებით მიულოდნელი ერთი ფრიად სასიამოვნო განცხადება წავიკითხე: უ. ალ. შიჭინაძე აცხადებს, რომ ის „მართებლობის ნებართვით, ქ. მუთათში ამ წლის 7 იანვრიდან ხსნის ერთს კლასიან პირველ-დაწყებით სავაჯო. სასწავლებელს პანსიონატს და სხვა... იმედია, ეს ამბავი იმ ჩვენი თავად აზნაურობისათვისაც სასიამოვნო დარჩება, რომელთაც ამ ნახევარი წლის წინეთ თავიანთი შეილები ატრებული დააბრუნეს შინ, რადგან აქურდ სასწავლებელში უადგილობის გამო ვერ მიიღეს. რათ ღირს ერთი კარგი, რიგიანთ გამართული, ელემენტარული კერძო შკოლა მუთათში?! იმედი გვაქვს რომ უფ. ალ. შიჭინაძეს კერძო შკოლა ამ ნაკლულევეანებას საქებრათ შეაყვებს.

უცხო ქვეყნები

1875 წელიწადი

(გაგრძელება)

წარსული წელიწადი ყველაზე უფრო მსმალსათვის იყო საგრძნობელი; ამ სახელმწიფოს გამოაჩნდა ხალხთა შორის დამოკიდებულების უსაფუძვლო და უპატიოსნება. ამ სახელმწიფოს ორი მესამედი ქვეყნებში საქრისტიანოსა და სხვა და სხვა ნაციის ხალხს შეადგენს. აზიასში სომხებსა და ქართველებს უკავიათ უმთავრესი ადგილი; მეროპაში ბერძნებსა და სლავიანებს.

შმაველესობა ამათ ეკუთვნის, მუწის სიმდიდრე და ალბ-მიცემობა მათ ხელში არის; განათლება თუ რამე მოიძევა მსმალში იმათში უნდა ეძიოს კაცმა; ერთის სიტყვით, მთელი მორალური და მატერიალური ძალა მათ ხელში იყო და არის; მხოლოდ ისინი არიან მოკლებული პოლიტიკურ ძალას: ქვეყნის საქმის განგება მათ არ ეკითხებათ, მათ სასარგებლოთ არაიან რას აკეთებს.

მართა ამ ერთ მიზეზს უნდა მივაწეროთ მათი ესრე ზნეობითი დაცემა, ასე ნუგეშის და იმედის დაკარგვა; ერთხელავე ძალამ ჩაგდოთ მონებაში და ვინ იცის რამდენხანს უნდა გაეფლოს, რომ მათ დენახოსთ თავის ძალა და ეგრძნოსთ თავისუფლების საქირობა.

მაგრამ რაკი ერთხელავე დაიწყო განთავისუფლების საქმე, მოჰყენენ და თან-და-თან გამოჰყავთ თავი მსმალს მონებიდან.

პირველად რუმინიამ იხნა თავი, შემდეგ სერბიამ; წასულ წელს ბერცოგოვინა და ბოსნია შეუდგა თავის განთავისუფლებას; რუმინიამ და ბოლგარიაშიაც დიდი მოძრაობა არის.

ამ წლის მოძრაობას იმ მხრით აქვს ნამეტანი მნიშვნელობა და მეტი შანსიც თავის სურვილის აღსრულების, რომ მთელი მეროპა მათი თანამგრძობელია. ბევრი სახელმწიფოებიდან მათ შემწეობა მისდით; უმთავრესმა მეროპის სახელმწიფოებმა კიდევაც წარუდგინეს ხვანთქარს პლანი, თუ როგორ უნდა დაკმაყოფილდნენ აჯანყებულების მოთხოვნები; რანაირათ უნდა მოიროთას საზოგადო სახელმწიფო წყობილება, რომ ყოველ ხალხს, რომელიც-კი მსმალს აკრავს, პატიოსანი და თავის შესაფერი ადგილი ეკავოს; თავის განათლებისა დაგვარად შეეძლოს სახელმწიფო საქმეში მონაწილეობის მიღება. საზოგადოთ უმთავრეს ხელმწიფეებში იმნაირი მონაწილეობა მიიღეს ამ პატარა ხალხების საქმეებში; იმნაირი რჩევებით მამოადგნენ ხვანთქარს, რომ შეუძლებელია მსმალთა იმავე მდგომარეობაში დარჩეს, როგორც ეხლამდის იყო; ან ყველა მის ხელ-ვერით მყოფნი ხალხნი ცალ-ცალკე მიიღებენ თავისუფლებას, და ან იმნაირი სახელმწიფო განწესება დაარსდება, რომ ყოველ ხალხს უფრო დიდი ავტონომია ექნება, უფრო დიდი პოლიტიკური უფლება. მათ შორის უფრო თანასწორული დამოკიდებულება იქნება და უფრო ერთმანეთის პატივისცემა და დაფასება დაარსდება. ამ წლის აჯანყების საქმეში ეს საზოგადო თანაგრძნობა არის შესანიშნავი; ამ დიდი ხელმწიფეების მონაწილეობას უფრო დიდი მნიშვნელობა უნდა მივსცეთ, ვინამ სულ მეტად თავ-განწირულ ბრძოლას. მითონ ბრძოლის ველზედაც დიდ ცელილებასა ეხედეთ ამ წლის დასასრულს. ამ ზაფხულზედ, როცა პირველად დაიწყო ომი; აჯანყებულები სულ სხვა ნაირად იბრძოდნენ: მათ ბრძოლაში სისტემა არ იყო,

მათ ჯარს არა ვითარი წყობილება არა ჰქონდა; თულიშვით სადაც მოასწრებდნენ დაეცემოდნენ მტერს და როგორც მოახერხებდნენ ისე სწყევტდნენ და სკარცვედნენ; სულ მუდმით მთებში იყენენ დამალულნი, მხოლოდ ასე აქა-იქა გამოდიოდნენ სასისხლოდ და სანაშოვროდ.

მართალია, ზოგიერთ ადგილზედ უფრო დაშინებული ჰყავდათ მტერი, მაგრამ არ შეიძლებოდა ეთქვას კაცს ეს ადგილი ამათ ხელში არის და ეს არაო; ამ ბოლოს დროს ამ მხრითაც გაისწორეს თავის საქმე. მხლა მათ მოქმედებაში სჩანს უფრო დიდი სისტემა და სამხედრო კანონების დაცვა; მათი ლტოლვილება ეხლა არის დაიპირონ სტრატეგიის მხრით შესანიშნავი ადგილები და ჩაიგდონ მაგარი ადგილები ხელში. იანერის სიცივეებმა შეაჩერეს ამ პლანის ასრულება, თორემ ყველაფერიდანა სჩანს რომ აქაც მათკენ იქმნებოდა გამარჯვება.

ამ ნაირათ თითონ მარჯვეთ მუშაობენ, თითონვე გამოაჩინეს თავის შეძლება და მოხერხება; ყველამ კარგათ დაინახა, რომ თავის საქმის წყევანა მათთვის ძნელი არ არის და ყოველის მხრით თანაგრძნობა და შემწეობა მოსდისთ.

ნამდვილზედ დაწერილია: „ვ ა მ ტ ა ი ე ბ ა“. 1876 წელს ნოემბრის 10-სა.

ხელს-აწერს: შინანთ მინისტერი რეიტერანი

წეს-ღება

მიხაილის თავად-აზნაურობის საადგილ-მამულო განიისა მუთათისს (გაგრძელება)

§ 13. მისაც მუწის დაგირავებით სესხის აღება სურს, იმან უნდა წარადგინოს ბანკში: 1) ჯეროვანი მოწმობა, რომ მამული სესხის ამღებს ეკუთვნის და არის თუ არა ამ მამულზედ რამე აღკრძალულება, საზღვევარი, ცილება, ძიება და სხვა; 2) პლანი, თუ კი აქვს მეპატრონეს, და 3) დაწერილებით შედგენილი დაფასებითი აღწერილობა მამულისა. ვისაც უნდა, რომ სესხის ასაღებად ქალაქში მყოფი შენობა დააგირაოს, იმან სხენებულ საბუთებს გარდა უნდა წარმოადგინოს უზრუნველ-ყოფის პოლისი ანუ ფურცელი, რომელიც ბანკში უნდა იყოს შენახული.

§ 14. სესხის მიცემის დროს ბანკის გამგეობა განკარგულებას მოახდენს, რომ დაგირავებულს მამულს აღკრძალვა დაედეს, იმ რიგით, რომელიც ნაჩვენებია კანონთ კრების X ტომში, II ნაწ. § 3 ვიგ., 1 განყოფილებაში.

§ 15. თუ ადგილ-მამულში რამე შენობა არის, რომლისგამოც ადგილმამულის გირაოთ მიღების დროს მიწას ფასი მოემატა, ეს შენობები, ვალის სრულიად გარდახდამდის, ყოველწლივ ცეცხლისაგან უზრუნველყოფილი უნდა იქმნეს სესხის ამღე-

ბის ხარჯით, და თუ შენობას ცეცხლი გაუჩნდა და დაიწვა, მისი მფლობელი უნველ-მყოფელი საზოგადოებრივი მისაღები სასყიდელი პირდაპირ ბანკს რომ გარდაეცეს, პოლისი ბანკის სახელზედ უნდა იყოს აღებული და იმის გამგეობაში უნდა ინახებოდეს. მიღებულის უზრუნველ-მყოფის სასყიდლისაგან ბანკი დაიჭერს ხვედრს სესხის ნაწილს. მაგრამ თუ სესხის ამღები წარმოადგენს გარანტიას, რომ უზრუნველ-მყოფელი სასყიდელი მონხარება დამწვარი შენობების გასახლებლად და, თუ ბანკის გამგეობისაგან წარდგინებით, შედამხედველი კომიტეტი ამ გარანტიას საკმაოდ ჰპოვებს, გამგეობას შეუძლიან ეს სასყიდელი უკლებლად შენობის პატრონს ჩააბაროს.

§ 16. თუ სესხის ამღებმა თავის ვადაზედ არ გარდინადა შესატანად დაწესებული სესხის ნაწილი (§§ 31, 32, 33), ბანკის გამგეობა აღროებს მას ორ თვეს იმ პირობით, რომ თითოეულს ვადაზედ შეუტანოს თულში თვეობით თითო ნაასალი სარგებელი აქლიოს და ამ შემთხვევაში ყოველივე თვის ნაწილი სრულთვედ უნდა ჩაითვალოს.

§ 17. თუ ნაღროების ორის თვის განმავლობაში გარდუხდელი ვალის ნაწილი არ შეიტანება, მაშინ ბანკის გამგეობა ვალის დამგვიანებელის ხარჯით აცხადებს „სამართებლო მოამბეში“ გაზეთს „ძაკვაში“ და ერთს დროგამოშვებით ქართულს გამოცემათაგანში, დაგირავებულის ქონების გასასყიდად დანიშნავს, მაგრამ სავაჭრო დღის განუსაზღვრელად, და ამასთანავე განკარგულებას მოახდენს, რომ ქონების დაფასებითი აღწერილობა შეამოწმონ მეპატრონის ან იმის ვექილის თან-დასწრებით, ან, თუ ისინი არ არიან, მსაჯულთ-ბოქაულის და ან პოლიციის მოხელის თან-დასწრებით.

შენიშვნა. ჰოველივე განცხადება, რაც ამ წესდების ძალით ბანკს ვალად ადევს, უნდა დაიბეჭდოს ამ წ-ში მოხსენებულს გზეთებში.

§ 18. ქვეს კვირას იქით ნაღროების ორის თვის შემდეგ და სავაჭრო დღემდის ერთის თვის წინათ, და არა ამხედ გვიან, სამჯერ უნდა დაიბეჭდოს იმავე გაზეთებში განცხადება სავაჭრო დღის და იმ ცნობების მაჩვენებელი, რომელთაც მანონთ-ბრების X ტომის II ნაწილის 2089 მუხლი მოითხოვს (1857 წ. გამოც.)

§ 19. სესხის ამღებს ნება აქვს შეიტანოს სავაჭრო დღემდის დროზედ გარდაუხდელი ვალი, ვადაზედ გარდაცოლებისათვის ხვედრი სარგებლით და ქონების გასასყიდად დანიშნავზედ დანახარჯითურთ, და ამითი გადაარჩინოს თავისი ქონება გაყიდვას.

§ 20. ბანკში დაგირავებულის ქონების გასასყიდი ვაჭრობა მოხდება, საცა გამგეობა ამჯობინებს, ან თვითონ ბანკის გამგეობაში, ან იმ სახანო დაწესებულებაში, საცა ეს კანონისაგან ნებადართულია; ამ უ-

კანასკნელს შემთხვევაში ვაჭრობა უნდა მოხდეს ბანკის ვეკილის მონაწილეობით.

§ 21. ვაჭრობა დაიწყება იმ ფულიდგან, რაც დაგირავებულს ქონებას ბანკის სესხისაგან ვალად ადევს, დაგირავებული სახაზინო, საერო და საქალაქო გარდასახდითურთ და ამას გარდა იმ ფულითურთ, რომელიც ბანკს ქონების გასასყიდად დანიშნისათვის დაუხარჯავს.

§ 22. ვაჭრობა იცნობება შესრულებულად, თუ რომ მოვაჭრეთაგან შემოძლეული ფასი წინა მუხლში მოხსენებულს ვალსა და ხარჯს ისტუმრებს. რაც ამანდ მეტი აიღება, ბანკის გამგეობა გააგზავნის ჯეროვანს სახაზინო დაწესებულებაში კუთვნილებსამებრ გარდასაცემად.

შენიშვნა. ბრძელ ვადიანი ვალი, რომელიც გასყიდულს ქონებას ადევს, შეიძლება რომ მსყიდველზე გადატანილ იქმნეს და გარდახდილ იქმნეს იმ რიგათ, რომელიც ნაჩვენებია § 31, 32 და 34-ში.

§ 23. ბასყიდვის შესრულების შემდეგ, ბანკის გამგეობა აცნობებს ჯეროვანს დაწესებულებას, რომ იმან მსყიდველს შეძენილს ქონებაზედ ნასყიდობის წერილი მისცეს.

§ 24. თუ რომ პირველი ვაჭრობა არ მოხერხდება, დაინიშნება ხელმეორეთ უკანასკნელი ვაჭრობა ორ კვირას იქით.

თუ რომ ამ მეორეს უკანასკნელს ვაჭრობაზედ არაინ არ შეაძლევს იმდენს ფასს, რომ ვალს გარდა რაც ბანკს ერგება იმასა და სახაზინო, საერო და საქალაქო დაგირავებულს გარდასახდს უდრიდეს, მაშინ გირაო ქონება ბანკის სრულ კუთვნილებაში გადადის, რომელიც ვალდებულობაში გაჰყიდოს ეს ქონება თავის ვალის საზღვევრად ან ვაჭრობის დანიშნით, ან სხვებრ გასაღებით.

ბანკის საკუთრებად გამხდარს ქონებას მართავს და ჰყიდის გამგეობა, იმ სახელმძღვანო წესის თანახმად, რომელიც საზოგადო კრებისაგან დამტკიცებულია. (§ 78).

§ 25. თუ სახალხოდ გირაოს გაყიდვით აღებული ფული ვერ გარ-

დინდის ბანკის ვალს სრულად, მაშინ დანაკლისი, ამ წესდების § 4 და 5-ნ ძალით, ბანკს გარდახდება და გირაოს ფურცლების მეპატრონენი არაფერს არ იზარალებენ.

§ 26. როდესაც ბანკი სესხის ამღებს დროზედ შეუტანელს ვალს აზღვევინებს, სახაზინო დაწესებულებანი და მოხელე პირნი ვალდებულებანი არიან, დააკმაყოფილონ დაუყოვნებლივ, დაწესებულის რიგით, ბანკის გამგეობის ყოველივე კანონიერი მოთხოვნილება.

§ 27. როცა ბანკში დაგირავებული ქონება სახალხოდ ისყიდება ხაზინის ან კერძო პირთა საზღვევრად, ბანკის ვალი საკონკურსო ქონების ნაწილში არ შედის და დაკმაყოფილება, ხვედრის საზღაურით, სახაზინო და კერძობითის ვალების უმაღლ, სახელმწიფო საკრედიტო დაწესებულებათა ვალს გარდა, სახაზინო, საერო და საქალაქო გარდასახდს გარდა და ქონების ვაჭრობაზედ დანახარჯს ფულს გარდა.

ამგვარს ქონების გასყიდვაზე ბანკის ვეკილი დაესწრება.

§ 28. ვინც ბანკიდგან ქონების დაგირავებით ფულს აიღებს, ამ წესდების ყველა კანონებს ემორჩილება.

შენიშვნა. დადგინებანი, რომელიც გამოხატულნი არიან § 7-დგან § 28-დის უკანასკნელითურთ, თანასწორად შეეხებიან როგორც გრძელ-ვადიანს, ისე მოკლე-ვადიანს სესხს.

ბანსხალეგანი

თფილისის სამკურნალო

(4 აპრილის სახსოვრად)

მრეწვის მადანზე, ჩიტახოვის სახლებში. ავთომყოფებს მიიღებენ ყოველ დღე, კვირას გარდა, დილის 9 საათიდან ნაშუადღევს 1 საათამდინ.

მ რ შ ა ბ ა თ ს: ექიმი ტელიაჭუი — ქალისა და ყმაწვილების ავთომყოფობისათვის, ბარალეიჩი და ლისიცივი — შინაგანი ავთომყოფობისათვის.

ს ა მ შ ა ბ ა თ ს: მერმიშვი და მარკაროვი — შინაგანი ავთომყოფობისათვის.

მ თ ხ შ ა ბ ა თ ს: ლისიცივი — შინაგანი ავთომყოფ, მაკოვსკი — ვენერიული ავთომყოფობისათვის.

ხ თ შ ა ბ ა თ ს: ბრამოვსკი — ხირურგიული ავთომყოფ, ტელიაჭუი — ქალებისა და ყმაწვილების ავთომყოფ. და მერმიშვი — შინაგანი ავთომყოფობისათვის.

პ არ ა ს კ ე ვ ს: ლისიცივი და მარკაროვი — შინაგანი ავთომყოფობისათვის.

შ ა ბ ა თ ს: მერმიშვი — შინაგანი ავთომყოფ. და მაკოვსკი — ვენერიული ავთომყოფობისათვის.

ყველიერის კვირაში, ხუთშაბათს, პარასკევსა და შაბათს 12, 13 და 14 თებერვალს, დილის 11 საათიდან

თ ფ ი ლ ი ს ი შ ი, დიდი ძნიაგინას მ ლ გ ა თ ე ო დ ო რ ე ს ა ს უ ლ ი ს ს ა ქ ა ლ ა ქ ო მ ი მ ნ ა ზ ი ი ს ზ ა ლ ა შ ი ი ქ ი გ ბ ა

თავაში

უმაღლესად ნებაართულის ლატარეისა სასარგებლოდ

ქაეკასიის აქეთა და იქით მხრის კათილ მომამად და აღმზრდელ დაწესებულებას, რომელიც არიან დიდი ძნიაგინასი მ ლ გ ა თ ე ო დ ო რ ე ს ა ს უ ლ ი ს შ ა ე ვ ე უ ს ტ ო ე ს მ ზ რ უ ნ ე ე ლ ო ბ ი ს ქ ე ე შ .

იმ დაწესებათა და პირთ, რომელთაც კეთილინებებს ამ ლატარეისთვის ბილეთების გასაღება და რომელთაც ჯერ არ შემოუტანიათ ფული, პომიტეტი სთხოვს წარმოადგინონ ფულები ლატარეის პომიტეტში, თფილისში არა უგვიანეს 1 თებერვლისა.

ბაუყიდელი ბილეთები თამაშის წინ დღემდე მიიღება საქალბო მიმნაზიაში, სადაც გამოფენაა.

თამაშის (ტირაჟის) დღეს და აგრეთვე შემდეგ ვინც რას მოიგებს, იმწამსვე მიეცემა მოგებული ნივთი, როგორც ლატარეის ბილეთს წარადგენ.

1876 წ. 7 იანვრიდან ქ. შუთაისში გაიხსნა, მმართველობის ხეობით, ვაჟებისთვის ერთი კლასიანი პირველ-დაწყებითი სასწავლებელი პანსიონით.

უასი უკოლაში მოსიარულე ყმაწვილებისთვის წელიწადში თითოზე 40 მან. და პანსიონერებისთვის 250 ან 300 მან.

პანსიონერს, რომელიც იხდის წელიწადში 250 მან., უნდა ჰქონდეს თავისი: ორი ტანისამოსი — სახამთრო და საზაფხულო, სამი პერანგი და მისი ამხანაგი, ფეხსაცმელი, კრაოტი, ლეიბი, ბალიში, ხალიჩა, მუთაქა, ორი ბალიშის პირი და ორი ზეწარი.

პანსიონერს, რომელიც იხდის წე-

ლიწადში 300 მან., მხოლოდ პირველს მისეღაზე უნდა მოჰყვეს ყველაფერი ტანისამოსი და ქვეშევსებები; ხოლო შემდეგ მან 300 მან. ყველ გვარი ხარჯი იქნება სასწავლებლის მზრუნველზე.

ვინც 250 მან. იხდის, იმან აგრეთვე უნდა იქონიოს ყოველთვის თავისი სახელმძღვანელო ნივთები (წიგნები და სხვა).

ფულის შემოტანა შეიძლება ნახევარ წლობით; პირველი ნახევარი ფასისა შემოსულისათავე და მეორე ნახევარი ექვსი თვის შემდეგ.

ალექსი ჰიჰინაქი

ველუბინი

ერთნაირი ბრინჯის კუდრი (უმარილი), ბისმეტით გაკეთებული.

ისეთი ზედმოქმედება აქვს აღამიანის ხორცის კანზე, რომ ალბობს და ახალგაზდა აღამიანის კანს დაამსგავსებს.

ტანს ეკერება და არა სჩანს.

შ. ჭ ა ი — გ ა მ ა მ გ ო ნ ი .

კომადა სატინ

ხელების კანის რბილად შესანახად; ზამთარში არ დაუტყდება ხელის კანი, ვინც ამ პომადას ხმარობს.

9, Rue de la Paix, Paris
156—2

ბრიგოლ ორბელიანის ლექსები

უასი ათი შაურჯი

სიბრძნე სიცრუის წიგნი

თქმული

საბა ორბელიანისაგან

უასი ათი შაურჯი

რბ. მზა.	დილა.	სალამ.	II კ.	III კ.	ცეცხლის გემევი	ფოფა	ბირჟა	მან.	კაპ	გაზანდა	მან	კაპ
თფილისი	9 36	4 54			ა) შოთილამ:	ა) თ ფ ი ლ ი ს ი დ ა მ:	ბირჟა	მან.	კაპ	გაზანდა	მან	კაპ
მცხეთა			68	38	მდესისკენ — ხუთშაბ. შუადღეზე.	სამზღვარ გარეთ, შუთაისს, რუსეთს	პეტერბურგი, 3 იანვ.			თფილისი, 7 იანვ.		
ბორი	12 21	8 41	2 40	1 23	სტამბოლს — კვირაობით დილას.	— ყოველ დღე კვირას გარდა. ზუგდ-ოთხშ., მსურგეთს — პარასკ. და ორშაბ. ბაქოს — ორშ. სამშაუ. და შაბ. ძახეთს — სამშ. და შაბ.	მართი მანეთი დიხს:	84	პური შორაგალის ფო.	90		
ხაშური	2	11 10	3 92	2 18	ბ) სოხუმშილამ:	შაბ. ძახეთს — სამშ. და შაბ.	ლონდონში 32 პენსი.	89	ჭერი ფუთი.	55		
ბეჟათუბანი			4 42	2 46	შოთს — ოთხშაბათს, დილით.	შაბ. ძახეთს — სამშ. და შაბ.	პარიჟში 334 სანტიმი.	6	ბამბა მრეწვისა, ფუთი.	5 40		
შვირილი			5 81	3 23	მდესს — ოთხშაბათს, შუადღეზე.	შაბ. ძახეთს — სამშ. და შაბ.	მსკონტი (სარგებლისფასი)	100	— ამერიკისა, ფუთი.	6 30		
შუთაისი	8 23		6 75	3 75	შოთილამ: I II III	ბ) შ უ თ ა ი ს ი დ ა მ:	ბანკის ბილეთი 5%	226	— ბაჰეტილი ბამბა ფო.	8		
სამტრედია			7 73	4 29	სოხუმშილამი . 4 " 3 " 1 "	თფილისისა და შოთისაკენ — ყოველ დღე, კვირას გარდა. მსურგეთს — ორშ. და პარასკ. ზუგდდღეს — ოთხშაბ.	მოგებიანი (პირველისსხი)	217	მატელი თუშური ფო.	7 50		
აბ.-სენაკი			8 57	4 76	შერჩამდი . 20 50 15 50 5 "	შაბ. ძახეთს — სამშ. და შაბ.	მოგებიანი (მეორე სხი)		— მარაქამისა ფო.	7 50		
შოთი	11 44		9 75	5 42	ტაგანროგ . 34 " 27 " 8 60	შაბ. ძახეთს — სამშ. და შაბ.	ბირაოს ფურცლები:	94	— აბრეშუმის ნუხური გრ.	2 60		
შოთი	8 40				მდესსამდი . 38 " 30 " 9 60	შაბ. ძახეთს — სამშ. და შაბ.	თფილ. საზნ. ბანკისა.	88	ქონი, ფუთი.	4		
აბ.-სენაკი			1 18	66	ტელეგრაფი	შაბ. ძახეთს — სამშ. და შაბ.	ხერსონის ბანკის (5 1/2)	86	ქონის სანთელი ფუთი.	5 60		
სამტრედია			2 6	1 14	მ. ცი სიტყვა თფილისილამ:	შაბ. ძახეთს — სამშ. და შაბ.	მოსკოვის (5%)		სტეარინის სანთელი, ფ.	10 20		
შუთაისი	11 51		3 4	1 69	მ. ცი სიტყვა თფილისილამ:	შაბ. ძახეთს — სამშ. და შაბ.	აქციები:	172	— ცხვისა, ლიტრა.	65		
შვირილი			3 98	2 21	მ. ცი სიტყვა თფილისილამ:	შაბ. ძახეთს — სამშ. და შაბ.	მდესის სავაჭრო ბანკის	139	სპირტი, ვედრო.	6 60		
ბეჟათუბანი			5 33	2 96	მ. ცი სიტყვა თფილისილამ:	შაბ. ძახეთს — სამშ. და შაბ.	შოთი-თფილ. რკინ. გზის	560	შაქარი, ბროც. ფუთი.	7 80		
ხაშური	5 41	1 6	5 84	3 24	მ. ცი სიტყვა თფილისილამ:	შაბ. ძახეთს — სამშ. და შაბ.	შეიზღვის ცეცხ. გემების	168	— ფხვნილი ფუთი.	6 40		
ბორი	7 23	3 6	7 36	4 9	მ. ცი სიტყვა თფილისილამ:	შაბ. ძახეთს — სამშ. და შაბ.	ქაეკასის და მერკურის.	665	ქაეკასის გრვადი ფუთი.	19 25		
მცხეთა			9 8	5 4	მ. ცი სიტყვა თფილისილამ:	შაბ. ძახეთს — სამშ. და შაბ.	პეტერბ. საზღვევ. საზ.	263	ხეთი ქუთჯუთისა ფო.	6		
თფილისი	10 16	7 24	9 75	5 42	მ. ცი სიტყვა თფილისილამ:	შაბ. ძახეთს — სამშ. და შაბ.	მოსკოვის საზღვევ. საზ.	257	მ. ცი სიტყვა თფილისილამ:	6 15		